

J e g y z ő k ö n y v

Készült a Szabolcs-Szatmármegyei Tanács Végrehajtó Bizottsága 1959. december hó 24-én megtartott ülésén.

J e l e n v a n n a k :

Fekszti István vb. elnök elnöklete alatt Vincze József, Kollonay Béla, Gulyás Emilné, Dr. Fábrián Lajos, Kocsis László, P.Szabó Gyula, Gombás Lajos, Dr. Merényi Oszkár, Antal Pál vb. tagok, továbbá

Tanácskozási joggal: Lehel István /megyei ügyész/
Orosz András /Keletmagyarország Szerk. munkatárs

H i á n y o z n a k :

Benkei András, Varga János, Suszta Sándor, Pokrovenszki József, Kokas Ferenc vb. tagok.

Fekszti István vb. elnök üdvözli a megjelenteket, megállapítja a vb. határozatképességét, majd az ülést megnyitja. Javaslatot tesz a napirendre, amelyet a vb. a következők szerint elfogad:

- 1./ Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról és a vb. jogkörében hozott döntésekről.
- 2./ A tiszalöki járási tanács vb. tömegszervezeti munkája, különösen a tanácsok és a választott tanácsai szervek működésének elősegítésében.
- 3./ A cigányok helyzetének javítására hozott vb. határozat végrehajtásának értékelése.
- 4./ Földrendezések engedélyezése.
- 5./ Földrendezési fellebbezések elbírálása.
- 6./ Házingatlan mentesítési ügyek.
- 7./ Póthitel kérelmek elbírálása.

Tárgy: /3.tsp./ A cigányok helyzetének javítására hozott vb. határozat végrehajtásának értékelése.

Előadó: Dr. Moskovits Károly egészségügyi osztályvezető.

Tanácskozási joggal jelen van: Gáll Ibolya szoc.pol. csop.vez.
Fazekas János mű.oszt.vez.
Nagy Árpád gyámügyi előadó

Dr. MERÉNYI OSZKÁR: /vb.tag/ Javasolja, hogy a cigányügyet az eddiginél sokkal inkább társadalmi ügyé kell tenni, sajtó, rádió, stb. igénybevétele útján. Fel kell hívni a tömegszervek figyelmét a cigányság helyzetének javításával való foglalkozásra. Előadja továbbá, hogy a cigánytanulók beiskolázása nemcsak a nevelők kötelessége, hanem a pártnak, tanácsnak, tömegszervezeteknek is kötelessége. Felvilágosító munkát kell végezni a cigányságon belül a falu közösségébe való beilleszkedésük érdekében. A szociálpolitikai csoporton belül egy létszámot kellene biztosítani egy olyan előadó számára, aki szülpontilag a cigányüggyel foglalkozna.

GULYÁS EMILNÉ: /vb.elnökh./ Az a javaslata, hogy az 1957-ben hozott határozatokat kell továbbra is végrehajtani. A cigányság problémáját munkábaállítáruk oldja meg. Az azonban nem megoldás, hogy más megyébe menjenek el dolgozni, hanem megyénkben kell számukra munkát biztosítani. Az a véleménye, hogy a termelőszövetkezetbe való bevonásuk fogja ezt a problémát megoldani. Javasolja, hogy a tél folyamán össze kellene őket hívni csoportosan és beszélgetni velük ilyen irányban. Sokkal hatékonyabb intézkedéseket kell tenni a cigány gyermekek, illetve csecsemők halandósági arányának csökkentése érdekében. A cigányság problémáival a járási szociálpolitikai előadóknak is többet kell foglalkozniuk.

P. SZABÓ GYULA: /vb.tag/ A Gulyás elvtársnő által előadottakkal egyetért. Az 1957-ben hozott határozatok valóban jók, azonban az eddig elért eredményeket tudatosítani kellene, s a cigányságnak nemcsak jogokat kellene biztosítani, hanem a kötelezettségeiket is megkövetelni.

FEKSZI ISTVÁN: /vb.elnök/ Az elhangzott javaslatokat összefoglalja és javasolja, hogy azokat a végrehajtó bizottság fogadja el. Állapítsa meg a végrehajtó bizottság, hogy az 1957-ben hozott határozatok végrehajtása következtében a cigányság helyzetének megjavulása helyes uton halad. Van fejlődés egészségügyi helyzetük, munkábaállítáruk, gyermekeik iskoláztatása, stb. terén, de sokkal többet is tehettünk volna mint amennyit tettünk. Ennek egyrészt az az oka, hogy még mindig nem sikerült a községi és járási tanács vb-okat és a különböző tömegszervezeteket tökéletesen meggyőzni arról, hogy állandó feladatnak tekintsék megyénk cigánysága problémáinak megoldását. Másik ok az, hogy a cigányság saját maga akadályozta előbbrejutását.

Számos olyan község van, ahol házhelyet biztosítottak volna számukra azonban azt nem vették igénybe, és munkahelyükön sem tanusítanak megfelelő magatartást. Szükségesnek tartja az 1957-ben hozott határozatok maradéktalan végrehajtását, azonban szükséges a határozatot kiegészíteni azzal, hogy a cigányságnak is vannak kötelezettségei saját helyzetének javítása érdekében. Ezért el kell mélyíteni bennük a társadalommal szembeni felelősségérzetet.

Nem tartja indokoltnak a cigányproblémákkal való foglalkozás céljából egy létszám beállításának szükségességét, mert ez nem egy szakosztály feladata, hanem társadalmi probléma. Ezért azt javasolja, hogy a Titkárságon belül kell kijelölni egy előadót, aki közben fogja tartani a határozat végrehajtásának megszervezését, illetve annak koordinálását. Foglalkozni kell továbbra is a cigányok munkábaállításával.

Ezután a végrehajtó bizottság 9:1 arányban meghozta a következő határozatot:

282/1959.VB.

006-28/3/1959. Tük.

H a t á r o z a t .

A Végrehajtó Bizottság

megtárgyalta az egészségügyi osztálynak a vb. 1957. december havi ülésén hozott 213/1957.VB. számú határozata végrehajtásáról adott jelentését, s azt tudomásul veszi.

Megállapítja, hogy a határozat végrehajtásának eredményeként a cigányság helyzetének megjavítása megyénkben helyes uton halad. Van fejlődés egészségügyi helyzetük javulása, munkábaállításuk, gyermekeik iskoláztatása, stb. terén.

Megállapítja azt is, hogy még mindig nem sikerült a községi és járási tanácsok végrehajtó bizottságait és a különböző tömegszervezeteket meggyőzni arról, hogy ezt a problémát állandóan felszínen kell tartani. A cigányság saját maga is keveset tesz előbbrejutása érdekében. Megyénk több községében előfordult, hogy a községi tanácsok által biztosított házhelyet nem vették igénybe, vagy munkahelyükön nem állták meg helyüket.

A végrehajtó bizottság a 213/1957.VB. számú határozatát a továbbiakban is alkalmasnak tartja a cigányság helyzetének javítására, ezért szükségesnek tartja annak maradéktalan végrehajtását. Ennek érdekében

- 1./ a cigányság helyzetének megjavítását az eddiginél sokkal inkább társadalmi ügyé kell tenni. Többet kell foglalkozni a cigánysággal annak érdekében, hogy saját helyzetük megjavulása és a társadalom iránti felelősségérzetük növekedjék, munkahelyükön megfelelő magatartást tanusítsanak, s a részükre biztosított kedvezményekkel ne éljenek vissza.

Határidő: folyamatos.

Felelős: Munkaügyi Osztály Vezetője,
Egészségügyi Osztály
Vezetője, Művelődésügyi
Osztály Vezetője, Járási
/Városi/ Tanács /Vezetője/

2./ Az eddiginél sokkal hatékonyabb intézkedéseket kell tenni a cigányság körében a csecsemőhalandóság csökkentése érdekében. A cigányság helyzetének javításával a járási szociálpolitikai előadóknak is többet kell foglalkozniuk.

Határidő: folyamatos.

Felelős: Egészségügyi Osztály Vezetője
Járási/Városi/ Tanács VB-ok
elnöke.

3./ Szükségesnek tartja, hogy a Titkárságon egy kijelölt előadó állandóan kísérelje figyelemmel a határozat végrehajtásának megszervezését, illetve annak állását.

Határidő: folyamatos.

Felelős: VB. titkár.

Tárgy:/4.tsp./ Földrendezések engedélyezése.

Előadó: P.Szabó Gyula mezőgazdasági osztályvezető.

A szóban előadott javaslat alapján a végrehajtó bizottság vita nélkül egyhangulag meghozta a következő határozatot:

283/1959.VB.

006-28/4/1959. Tük.

H a t á r o z a t .

A Végrehajtó Bizottság Vámosatya, Hermánszeg, Szamosbecs, Uszka, és Önböly községekben a földrendezést engedélyezi.

A földrendezést az alábbi időpontokban kell lebonyolítani.

Vámosatya községben december 28-tól 1960 január 23-ig,
Hermánszeg, Szamosbecs, Uszka és Önböly községekben 1960.
január 3-tól január 23-ig.

Tárgy:/5.tsp./ Földrendezési fellebbezések elbírálása.

Előadó: P.Szabó Gyula mezőgazdasági osztályvezető.

Az írásbeli előterjesztés alapján a vb. vita nélkül, egyhangulag a következő határozatot hozta:

284/1959.VB.

006-28/5/1959. Tük.

H a t á r o z a t .

A Végrehajtó Bizottság

1./ özv. Borbély Józsefné Szamosossályi lakosnak a Csengeri Járási Tanács VB. 1959. augusztus 24-én kelt 859/1959. sz. határozata ellen bejelentett fellebbezését - az I. foku határozat helybenhagyása mellett - elutasítja.